

A szegedi termelőszövetkezeti mozgalom legfontosabb feladatairól tárgyaltak a városi, kerületi tanácsok és a tsz-ek vezetői

A városi tanács kistanács-terében szerdán délelőtt 10 órai kezdettel közös értekezletet tartottak a szegedi tanácsok vezetői, a városi termelőszövetkezeti vezetők, mezőgazdászai. Jelen voltak a tanácskozáson a környékbeli géppaloták igazgatói, a termelőszövetkezetek pártmunkásai is. Az értekezlet első napirendjéért a tsz-mozgalom fejlesztésében elért sikerekről tárgyaltak, majd pedig a város mezőgazdaságának szocialista átalakításában elértük álló feladatokat vitatták meg.

Szilj Antal elvtársnak, a megyei jogú városi tanács mezőgazdasági osztálya vezetőjének tartalmas beszámolóját élénk vita követte. A beszámolóban és az elhangzott felszólalásokból világosan kiderült: a nagyarányú politikai felvilágosító munka — melyet a szegedi parasztság megnyerése érdekében végeztünk eddig — a számokkal bizonyítható tényekkel mellett nagyszerű eredményeket hozott.

A város parasztságának gondolkodásmódjában, a nagyüzemi termeléssel kapcsolatos szemléletében gyökeres, mélyreható változás állott be.

Ma már még a kevésbé felvilágosult gazdák is tisztán látják: előbb vagy utóbb ők is eljutnak valamennyien a termelőszövetkezetbe. A sok, verejtékes, inaszkasztó emberi munkát követelő egyéni termelés napja végképp a leáldozáshoz közeledik városunkban is.

A tanácskozás résztvevői a legfőbb figyelmet a meg-

lévő termelőszövetkezetek politikai és gazdasági megerősítésére fordították.

Meg kell szervezni az egyéni gazdák részére a tsz-ek csoportos látogatását, meg kell őket hívni a közgyűlésekre is. Közös szövetkezeti és egyéni paraszttalálkozókat kell szervezni, ahol megismerkedhetnek a város egyéni gazdái jövőendő életmódjukkal. A vitában felmerült a kulák-kérdés is. Ebben a Politikai Bizottság álláspontja a mérvadó városunkban is, miszerint fel lehet venni a tsz-ekbe a volt kizsákmányoló elemeket is, de csak szigorú egyéni elbírálás alapján.

Allást foglalt a tanácskozás abban is, hogy meg kell gyorsítani a szövetkezeti építkezéseket.

A jövőben ideiglenes építőbrigádokat szerveznek. Ezek az építőcsapatok a helyben fellelhető olcsó anyagokból készítik a fűtőhelyeket az új jóságok számára, melyek már nem férnek a közös istállóban. Minden felvehető borjút fel kell nevelni. Ugyanakkor a szövetkezeteknek sokkal nagyobb mértékben kell sertéshizlálással is foglalkozni. Kispál Jenő elvtárs, a szegedi párt-vevő-rehajtóbizottság részéről más felszólalókkal együtt bebizonyította: az

egyik legfontosabb feladat gazdasági síkon: a szövetkezeti tagoknak meg kell tanulniuk kereskedni is.

Tsz-eink vezetői ma még leginkább csak 10 és 100 ezer forintot tételben tudnak venni és eladni, s nem használják ki azokat a nagy le-

hetőségeket, melyeket a Marx téri, a Szent István téri piacok kínálnak a számukra. Összegezve ezt a kérdést, a tanácskozás állást foglalt abban, hogy még a nyár idején értékesítő pavilonokat építenek a szegedi tsz-ek a piactereken.

Ladányi Benedek elvtárs, a városi tanács elnökhelyettese

az előrelátó tervezés fontosságáról beszélt.

A tsz-eknek olyan termelési programot kell készíteniük, melyeknek végrehajtásában a későbbiek során a ma még egyéni dolgozó parasztnak megtalálják helyüket. Ladányi elvtárs hangsúlyozta, hogy a szegedi ipari vásáron külön pavilont kell biztosítani a tsz-eknek, ahol hozzájuk méltó módon mutathatják be eddigi nagy gazdasági sikereiket, lehetőségeiket. A sokoldalú vita az előadó zárszavával ért véget.

A társadalom vérkeringésében

Értékes beszélgetések, találkozások zajlottak le az elmúlt hetekben a szegedi értelmiségiek és a város párt-, állami vezetői között. Egyebek között a Szegedi Nemzeti Színházban, a Tudományegyetemen, a Pedagógiai Főiskolán gyűltek össze ez intézmények többnyire vezető tagjai, munkatársai, hogy egyrészt maguk között tisztázzák magatartásuk, munkásságuk legfontosabb vonásait, másrészt megismerkedjenek a város vezetőinek erről alkotott véleményével. E beszélgetések mindenütt igen hasznosnak bizonyultak, s közös vonásuknak tekinthető, hogy alapvetőként mindenütt elősegítik Szeged értelmiségi dolgozóinak aktivitását. Az elmúlt hetek tapasztalatai, a találkozások óta eltelt idő jelenségei legalábbis erre engednek következtetni.

Amikor ezekről írunk, természetesen azokra az értelmiségi dolgozóakra gondolunk, akik szükségét érzik, hogy tevékeny alkotó mun-

kájukkal bekapcsolódjanak abba a pezsgő vérkeringésbe, amelyet napjainkban az egész magyar dolgozó nép szocialista építő lendülete mozgat. Értelmiségi intézményeinkben lényegében sikerült leküzdeni az ellenfeledalom által némelyekben okozott bizonytalankodást, zavarodottságot és a mindennapi munka egyre mélyebb tartalommal telítődik, egyre szebb eredményeket mutat fel. Konkrétunként emeljük ki például a szegedi Pedagógiai Főiskolán lezajlott közel ötórás találkozót, ahol — mint akkor lapunkban közöltük — a főiskola vezető testületét megjelentetésével és észrevételei közlésével megtisztelte, segítette ifj. Komócsin Mihály, a városi pártbizottság első titkára, Biczó György, a városi tanács v. b.-elnöke és Nagy István, a Hazafias Népfőnt szegedi bizottságának titkára.

Szép eredményekről számolhattak be ezúttal is a tanszékvezető tanárok. Szükségtelen felsorolni valamennyit, hiszen világosan beszél magában véve az az adat is, hogy a Magyar Tudományos Akadémia mintegy ötven ezer forint támogatást nyújt az itt folyó tudományos munkához, s tíz tankönyv készítésében is részt vettek a főiskola tanárai. E tény is bizonyítja értelmiségünk alkotó kedvét, de azt is, hogy nemcsak alkotni akarnak, hanem munkájukhoz államunk segítségére is számíthatnak. Sőt azt is mondhatjuk, hogy államunk egyenesen elvárja értelmiségi dolgozóinktól e segítség igénylését. Így köszön: az értelmiség alkotó szándékával és államunknak a legfontosabb területekre való irányító tevékenységével születhetnek igazán hasznos eredmények.

Igaz az, hogy az értelmiségi dolgozók alkotó munkáján egyben lemerhető bizalma és általában hűsége is rendszerünk, a népi demokráciához, a szocializmust építő államhoz. Az említett találkozók legfőbb tanulsága azonban éppen az volt, hogy népünk, a munkás-paraszt állam és annak kormányzata, amely a legmesszebbmenő lehetőségeket biztosítja az értelmiségi elképzelések valóra váltásához, jogosan vár ma már többet is ennél. Azt várja, amit hangsúlyozott Komócsin elvtárs a főiskolai találkozón, hogy a pedagógusok, kutatók, de minden más értelmiségi terület dolgozó is nagyobb társadalmi aktivitást fejtsenek ki és elevenebb kapcsolatba kerüljenek a dolgozók mindennapi életével. Így válhatnak csak igazán tevékeny, alkotó részeivé a város, az ország életének. Minden értelmiséginek részt kell vállalnia abból a hatalmas erőfejlesztésből, amely Szegeden is folyik a politikai és kulturális nevelőmunka területén. Itt az ideje, hogy a társadalmi tevékenységgel, a politikai nevelőmunkában való részvétellel felzárkózzanak értelmiségieink a tudományos, művészi vagy egyéb nevelő-, alkotómunka eredményei mögé.

Hogyan történjen ez? — vetődött fel a kérdés többekben is. »Eleget teszünk minden alkalommal a párt- vagy más szervek meghívásának egy-egy előadásával, esetleg egyéb módon...« — volt, aki így vélekedett a főiskolai beszélgetésen is. Ennél azonban már többre van szükség — s mint Biczó elvtárs hívta fel itt a figyelmet rá —, a főiskola tanárainak maguknak kell megtalálniuk az utat a néphez, a város dolgozóhoz. S ami nekik szól, szól másoknak is: Szeged értelmiségi dolgozó ne váriának hívásra, hanem maguk keressék az alkalmat, hogy tudásukkal segítsenek abban a széleskörű felvilágosító munkában, amely sikeres előrehaladásunkhoz elengedhetetlen. Mindenekelőtt a Hazafias Népfőnt nvűjt tag kerestet és lehetőséget párttagoknak és pártönkívülieknek egy-

aránt arra, hogy tudásuknak, képességeiknek megfelelően elősegítsék a kulturális felemelkedést, a politikai tisztánlátást. Ehhez nem kell hívásra várnia senkinek, hiszen a népfőntmozgalom minden becsületes magyar dolgozóé, s a mozgalom vezetői — Nagy István városi népfőnttitkár találó szavai- val élve — csak adminisztrátorai az egész közösség, a magyar nép érdekében kifejtett széleskörű munkának. E gondolatok megértéséről tanuskodott a főiskolai találkozón, hogy többek nevében Kövesdi Pál tanszékvezető tanár nyomban fel is ajánlotta: a szegedi telep, munkáslakta városrészek kulturális fejlődését szívesen elősegítik rendszeres előadásokkal.

Beszédes adatok tanúskodhatnak Szegeden arról, hogy az értelmiségi dolgozók többsége szívesen vállalja az efféle munkát. Megindultak egyéb gyümölcsöző kapcsolatok is, amire a többi között példa a Szegedi Nemzeti Színház nemrégiben elkezdett baráti üzemeltetése és egy-két falujárása. Ebbe az irányba kell továbbfejleszteni Szeged értelmiségi dolgozóinak főként a munkásokhoz fűződő kapcsolatát. Ne legyen olyan értelmiségi intézménye Szegednek, amely nem találja meg a kapcsolatát a munkásokkal, mégpedig kölcsönöségi alapon. Ez a biztosítéka annak, hogy ne csak csendes szemlélőként — még ha egyébként bármilyen kiemelkedő munkát is végeznek a maguk szakterületén — vegyenek részt a város életében, hanem tevékeny, jelentős szerepet játszanak abban. S hogy legutóbbi példánkánál maradjunk: a Szegedi Pedagógiai Főiskola (de mondhatnánk más hasonló szegedi intézményt is) akkor jut a város életében még nagyobb jelentőséghez, megbecsüléshez — amelyre irányuló óhaját az intézet nevében Csukás István igazgató kifejezte —, ha tagjai maguk teremtik ezt meg, szakmai munkájukon túlmenően fokozott társadalmi aktivitással. E ténykedésükre nemcsak Szeged munkásainak, s más dolgozóinak van szüksége, hanem a kialakuló, jó kapcsolatok feltételül visszahatnak az értelmiségi munkára is. Amikor e kapcsolatokról beszélünk, mindig e két oldalt látjuk, ami végeredményében azt jelenti, hogy közös ügyünk, a szocializmus megvalósítása kerül ezzel közelebb mindannyiunkhoz.

Feladatok, szocialista meggyőződés és mindjobban mélyülő marxista-leninista világnézet szükséges ehhez. Ez veti meg az alapját, hogy értelmiségünk valóban szerves, elszakíthatatlan része legyen nagyszerű útján haladó népünknek, s benne éljen a társadalom vérkeringésében. Ehhez pedig — mint az említett találkozókban a felelős párt- és állami vezetők biztosítékát nyújtották — mindenkor számíthatnak az illetékes szervek, így a szegedi pártbizottság, a tanács vagy a népfőnt támogatására is. Semmi akadály nem lehet tehát, hogy Szeged értelmiségi dolgozóival valamennyien részt vegyünk abban az élénk életben, amelyben legjobbjait már ott találhatják és amely a maguk számára is a teljes emberiséget, a tudóshoz, művészhöz, vagy nevelőhöz méltó tartalmasabb életet jelenti.

Lőkös Zoltán

Díjnyertes munkák az OKISZ családi ház tervpályázatán

Az OKISZ pályázatot hirdetett földszintes családi házak tervezésére, a határidő április 17-én járt le. A tervzőmőrnökök több mint 500 pályamunkát küldtek be. Közülük az OKISZ 55-öt jutalmazott és megvásárolt. Ezekből rövidesen kiállítás is rendeznek.

Porténelmi idők

1919
április
23

Az első gyári munkásszázalójak szemlére sorakoztak fel ma az Andrásy úton. A Kormányzótanács tagjai és a fővárosiak végignézhették a 24 munkásszázalój, 16 000 felfegyverzett budapesti munkás fegyelmzett felvonulását. Kun Béla rövid beszédet mondott. Utalt a magyar proletariátus nehéz és mégis győzelmesen megjárt eddigi útjára. Kijelentette: »Utolsó csepp vérünkig küzdünk a szocializmus, a kommunizmus megvalósításáért«.

Szamuely Tibor, a frontmögötti bizottság elnöke kiadta első számú parancsát. Az öntudatos fegyelem megvalósítására áldozatkészségre kéri a Vörös Hadsereg harcosait. »A proletariátus osztályellenségeihez, a burzsoáziahoz nem fordulok semmiféle kérelemmel —

hangzik a parancs további része —, csak azt szeretném, ha ezeket a szavakat vésné emlékezetébe: aki a proletariátus hatalma ellen emeli fel a kezét, aki nyílt vagy rejtett úton ellenforradalmat szít, vagy elősegít, illetve elhallgat, aki a Forradalmi Kormányzótanács és a Hadsereg Főparancsnokság minden rendelkezését végre nem hajtja, az saját halálát ítéltet írja alá. Az ítélet végrehajtása a mi feladatunk«.

A hadihelyzet alakulása következtében Debrecen ki kellett ürítenie a Vörös Hadseregnek. A város munkássága az utolsó pillanatig kezében tartotta a hatalmat, és mint a hadseregparancsnokság távirata közli, elismerésre méltó bátorsággal és fegyelmzettséggel teljesítette feladatát.

A burzsoá cseh csapatok — egyelőre kisebb erőkkel — több helyen átlépték a demarkációs vonalat.

Szegeden a jobboldaliak ismét feladták egy proletárhadállást. Lemondott a közéletvezető bizottság. A közéletvezető irányítása ismét a város háza panamistáinak kezébe került. A franciák visszaállítják a szigorú szesztilalmat. A szesztilalom nem vonatkozik a Tisza Szállóban és a Kass-ban étkező francia tisztokra.

Megjelent a Belpolitikai Szemle áprilisi száma

A Belpolitikai Szemle áprilisi számában számos érdekes és fontos cikk közöl. Az Időszerű kérdések rovatban új sikereket elért címmel Huszár István és Kovács Sándor cikkét olvashatjuk a Központi Bizottság márciusi határozatából eredő feladatokkal kapcsolatban. Mihályfi Ernő a német békeszerződés magyar szemmel, Székér Gyula

litarizmus Magyarországon. Szentkirályi János Négymillió kút címmel Kína ugrásszerű fejlődéséről közöl érdekes tudósítást. A lap végül tájékoztatást közöl a jogszabályokról, közli a mozgalmi eseménynaptárt, az Ezt olvastuk című rovatot és a Szerkesztőség postáját. A gazdag tartalmú folyóirat minden bizonnyal sok segítséget ad a párt- és társadalmi munkában tevékenykedő elvtársaknak.

Ma kigyullad Zsombón a villanyfény

Hosszú várakozás után végre ma, április 23-án kigyullad Zsombón a villanyfény. A szerelési munkálatoknak a terv szerint április 4-én kellett volna befejeződniük, azonban a község lakói hiába várták, hogy a felszabadulás ünnepén már villany éjjen az utcákon és a házakban. A Budapesti Áramszolgáltató Vállalat most mégis elkészült a szereléssel és a berendezéssel, s a Délmagyar-

országi Áramszolgáltató Vállalat tegnap átvette tőlük a munkát.

A Tanácsköztársaság kiadványából

Biró Mihály: Bucsúztató halotti ének az osztrák-magyar monarchia felett

Meghosszabbították a magyar- finn árucserelap megállapodást

Budapesten, a Külkereskedelmi Minisztériumban szerdán aláírták a magyar- finn árucserelap megállapodásnak 1959. december 31-ig történt meghosszabbításáról szóló jegyzőkönyvet.

Megkezdték Tápén egy új öttantermes iskola építését

A Csongrád megyei Építőipari Vállalat dolgozói megkezdték Tápén egy korszerű, új öttantermes iskola építését. Az új iskola, amely egymillió 200 ezer forintot költséggel épül, egymeletes lesz. Az iskola földszintjén három tanterem, egy fiú tanulószoba és egy kétszobás fürdőszobás gondnoki lakás lesz. Az első emeleten pedig két tantermet, egy természettudományi tantermet és szertartó, lány tanulószobát, igazgatói és tanári szobát helyeznek el. Az új iskola átadási határideje ez év december 10-e.